

ΝΟΜΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ — ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ — ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 4

Αθήναι 16 Ιανουαρίου 1903.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟΝ

τῶν ὀφελίμων βιβλίων, μαζί με ὅλον τὸν κόσμον καὶ μεῖς. Νὰ μᾶς ζήσει καὶ νὰ φθάσουν ἔσπερα ἀπὸ λίγα χρόνια εἰς ἑκατ-μύρια αἱ ἐκδόσεις τοῦ καὶ φτείσαν μέγα μαρμαρένια μεγαλείτερα καὶ ὠραιότερα ἀπὸ τὴν ἀχρησιμοποίητον Ἀκαδημίαν μας καὶ ἀπὸ τὴν ἀχρησιμοποίητην φεῦ! Βουλὴ μας.

Ποῦ εἰς τὸ ἀνεῖται; Ποῦς ἔμπορεῖ ποτὲ ν' ἀρνηθῇ ὅτι ὁ λαμπρὸς αὐτὸς Σύλλογος κατ' ὅσον νὰ καταστήσῃ ἀγαπᾶτον τὸ βιβλίον στὴν Ἑλληνικὴν οἰκονομίαν; Νὰ σκορπίσῃ τὰ βιβλία ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, τὰ κοινωτικὰ καὶ τὰ εὐθυνοτάτα εἰς κάθε γωνίαν νῆς ὅπου ζοῦν Ἕλληνες; Νὰ μπάσῃ τὰ βιβλία τοῦ καὶ στὰ μέγαρα τῶν πλουσίων καὶ στὴν καλύβη τοῦ φτωχοῦ; Στὴν βιβλιοθήκην τοῦ ἐπιστήμονος καὶ στὸ σανατόριον τοῦ τραπέζι τοῦ ἐργάτου;

Καλὰ! Πολὺ καλὰ! Ἄγιον καὶ τιμημένον καὶ ἐθνικώτατον τὸ ἔργον τοῦ. Νὰ μᾶς ζήσει ὁ καλὸς μας ὁ Σύλλογος! Νὰ μᾶς ζήσει καὶ ὁ κ. Βικέλας τοῦ τὴν ἴδρυσεν! Νὰ μᾶς ζήσουν καὶ ὅσοι τὸν ἀγάπησαν καὶ τὸν ὑπεστήριξαν! Καὶ πρῶτα πρῶτ' ἀπ' ὅλους ἡ καλὴ μας Πριγκίπισσα, ἡ πρῶτατις κάθε καλῆς καὶ κάθε εὐγενοῦς καὶ κάθε ἐθνικῆς ἐργασίας μας!

Ἀλλὰ — νὰ μὴ λείπῃ αὐτὸ εἰς ἀναθεματισμένον ποτέ; — ὁ γλωσσικὸς κουακερισμὸς τοῦ κ. Βικέλα καὶ ἡ ὀλίγον ὀλισθοδρομικὴ συντηρητικότης τῶν ἀρχῶν τοῦ, δὲν θ' ἀφήσουν τὸν καλὸν μας σύλλογον ν' ἀναπνεύσῃ με περισσοτέραν εὐκολίαν καὶ νὰ μᾶς δώσῃ καὶ μερικὰ βιβλία Ἑλληνικώτερα καὶ εἰλικρινέστερα;

Δὲν θὰ τὸν ἀφήσουν νὰ μᾶς δώσῃ ἕνα τομίδιον διηγημάτων τοῦ Παπαδιαμάντη, ἕνα τομίδιον διηγημάτων τοῦ Ἀλ. Μωραϊτίδη, μίαν λαϊ-

κὴν ἐκδοσὴν τῶν ποιημάτων τοῦ Σολωμοῦ, μίαν συλλογὴν μικροῦν ἐκλεκτῶν τραγουδιῶν μας δύο τρεῖς τόμους μικροῦς τῶν δημοτικῶν ἁσμάτων μας, καὶ τόσα ἄλλα ἀκόμη βιβλιαράκια ἀπαραίτητα γιὰ μᾶς, τὰ ὁποῖα ἀκόμη δὲν ἀπεφάσισε, ἢ καλλίτερα, δὲν ἐσκέφθηκε νὰ μᾶς δώσῃ;

Διὰ τὴν τὴν δύναμιν σήμερον ὁ Σύλλογος αὐτὸς, ἐξασκεῖ τὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ κοινῶ. Καὶ εἶνε ἀδικον κ' ἐγκληματικὸν ἀκόμη, ἂν ἀγαπᾶτε, τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐπιρροὴν αὐτὴν νὰ μὴ τὴν χροσιμοποιῇ γιὰ κατὰ μέγα καὶ γιὰ κατὰ ἔθνικόν.

Θέλει σῶναι καὶ καλὰ ὁ κ. Βικέλας καὶ οἱ συνεργάται τοῦ νὰ μᾶς πείσουν ὅτι εἶχε πλὴ οἷστον δίκαιον ὁ κ. Ψυχάρης ὅταν ἐπετίθετο ἀγρίως, διὰ σειρᾶς ἀρθρῶν, ἀμειλικτοτάτων ἀλλ' εἰλικρινεστάτων, κατὰ τοῦ Συλλόγου αὐτοῦ, ἅμα τῇ συστάσει τοῦ;

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

μᾶς ἀπεστάλη καὶ τὴν φιλοξενοῦμεν εὐχάριστως στὴν στήλην αὐτήν, ἀφήνοντας τὸ περιεχόμενον τῆς καθολικῆς ἀσχολίας.

Ἡ ἐπιστολὴ λέγει:

— «Δὲν ἔμπορουν πέντε δέκα πλούσιοι ποῦ δίδουν καὶ θὰ δώσουν χοροὺς ἐφέτος, νὰ βγάλουν εἰς μίαν φιγούρην τοῦ κοτιγίου κ' ἕνα δισκόν καὶ νὰ ζητήσουν ἀπὸ τοὺς προσκεκλημένους τῶν τὴν ὀβολὸν τῶν ὑπὲρ τοῦ Παναγίου Τάφου; Ἡ ἰδέα μου ἔμπορεῖ ἐκ πρώτης ὄψεως νὰ φανῇ ὀλίγον ἀσεβής. Ἄν τὴν ἐξετάσετε ὅμως κατὰ βάθος θὰ πεισθῇτε ὅτι εἶνε εὐσεβεστάτη, ἀφοῦ ἔχει ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τὸ ξεθωριασμένον ἀπὸ τὴν πολλὴν χρῆσιν ρητὸν τοῦ Λογιόλα, τὸ ἀρίστως ἐφαρμοζόμενον εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν, ὅτι ὁ σκοπὸς καθ' ἑαυτὸν τῆς μέσας. Ἀφοῦ ἐν ἡμετέροις δὲν συγκινεῖται τὰ ἐκκλάντια τῶν πλουσίων μας, ἂς συγκινεθῶν τοῦλάχιστον χορεύοντα.

ΕΝΤΥΠΩΣΙΝ

ἀγαθὴν μῆς ἐπροξένησεν ἡ δημοσιευθεῖσα πρὸ ἡμερῶν εἰς τὸ «Ν. Ἀστὴν» δήλωσις τοῦ βουλευτοῦ Λευκάδος κ. Σκληροῦ δι' ἣν ἀνέκει εἰς κατὰ νόμον, ἀλλ' ἐν τῇ Βουλῇ θ' ἀκολουθήσῃ πορείαν ἀνεξάρτητον.

Ἀπὸ τὸν κ. Σκληρὸν αὐτὴν τὴν δήλωσιν ἐπεριμέναν. Διότι ἄνθρωποι ὡς αὐτὸς, ἀναδειχθέντες διὰ τῆς ἀτομικῆς τῶν ἐργασιᾶς κ' εὐεργετήσαντες πολυεθῶς τὴν ἰδιαιτέραν τῶν πατρίδα, δὲν ἔμπορουν νὰ ἐποδουλώσουν τὴν γνώμην τοὺς εἰς τὸ ἕνα κ' εἰς τὸ ἄλλο κόμμα, ὅταν ἡ κοινὴ πατρίς ὡς μόνην ἐκδούλευσιν ἀπαιτεῖ παρ' αὐτῶν τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς οὐκ ἐφύκει καὶ τῆς ἐνεργείας, τῆς ὁποίας σήμερον, περισσύτερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φορὰν, ἔχει ἀνάγκην.

Ἄν τὸ παράδειγμα τοῦ κ. Σκληροῦ ἐμμοῦντο καὶ ἄλλοι, δὲν θ' ἀποτελεῖτο ἐν τῇ Κοινοβουλίᾳ μία ὁμάς ἐλευθέρων ἀνδρῶν, ἐνδράμιος ἀλλ' ἱκανὴ πάντοτε ν' ἀνακόψῃ τὸν ἀκατάσχετον δρόμον τῆς βρωμερᾶς συναλλαγῆς;

ΤΗΝ ΠΑΝΤΟΜΙΜΑΝ

ἀπεφάνισε τὸ Ὡδεῖόν μας νὰ τὴν ἐνθαρρύνῃ καὶ γι' αὐτὸ φέρνῃ τὸν Τρουφιὲ ὡς διοργανωτὴν τῆς Δραματικῆς τοῦ σχολῆς.

Ἰδέα δική μας δὲν εἶνε — διαμαρτυρούμεθα. Τὴν ἐδιαβάσαμεν κάπου τὰς ἡμέρας αὐτὰς καὶ τὴν υἱοθετοῦμεν, ἀφοῦ εἶνε... λογικωτάτη.

Ψέμματ' αὖ; Ὁ κ. Τρουφιὲ δὲν γνωρίζει τὴν γλῶσσάν μας. Πῶς θὰ διδάξῃ λοιπὸν τοὺς μαθητὰς τοῦ; Μὲ χειρονομίας;

Βλέπετε, ἐτο καὶ ἐν προοδείκῳ, δὲν κατορθώσαμε ἀκόμη νὰ νοιώσουμε μερικὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα οἱ ἄλλοι τὰ θεωροῦν στοιχειώδη.

Κ' ἐν τούτοις μόνον καλὴ θέλησις ἀπαιτεῖται διὰ νὰ συγχωρῇ κανεὶς τὸ Ὡδεῖόν μας διὰ τὴν πρόσκλησιν τοῦ κ. Τρουφιὲ καὶ νὰ παύσῃ νὰ πορῇ πῶς θὰ τὸν ἐννοήσουν οἱ μαθηταὶ τοῦ.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ἄνευ ἀπαντήσεως θὰ μείνουν αἱ προχθεσιναὶ ἐρωτήσεις τῆς «Ἑστίας».

Ἐρωτᾷ ἡ συνάδελφος:

«Εἶνε ἀληθές, ὅτι εἰς τῶν διορισθέντων νέων Νομαρχῶν ἔχει εἰς βάρος τοῦ βουλευμα, δι' οὗ παύει πρὸς καιρὸν ἡ ἐναντίον αὐτοῦ καταδίωξις, ἡ προκληθεῖσα συνετεία παραβάσεων τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, καθ' ὃν χρόνον ὑπηρετεῖ τὴν πολιτείαν ἄλλοτε;

Εἶνε ἀληθές ὅτι διορίσθη γραμματεὺς Νομαρχίας ἄλλος τις, ὅστις μέχρι τοῦ 1899 ἐφέρετο εἰς τὰς καταστάσεις τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν ὡς ἡμερομίσθιος ἐργάτης;

Εἶνε ἀληθές ὅτι καὶ ἄλλος τις προήχθη εἰς Νομαρχὴν ἐξελιχθεὶς εἰς τοιοῦτον ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ δημολογιστοῦ, ὅπου μέχρι τοῦδε ὑπηρετεῖ;

Κ' ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει ἐλπίς νὰ τῆς ἀπαντήσῃ κανεὶς — ἡ «Πρωτὰ» τῆς ἐπιούσης ἡσυχάζειτο μετὰ τὸ βιβλίον τοῦ Κρουμβάχερ — τῆς δίδομεν ἡμεῖς τὴν ἀπάντησιν καὶ τῆς λέμε:

— Δὲν βαρύνεται, καλὸς τυχερὸς, νὰ ζητᾷ φύλους στ' ἄχυρα;

ΟΛΑ ΗΜΠΟΡΟΥΣΕ

νὰ τὰ πιστεύσῃ κανεὶς ὅτι θὰ γίνεον ὑπὸ τὸν γκαλὸν οὐρανὸν μας, ὅχι ὅμως ποτὲ ὅτι θὰ πηγαίνομεν

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΦΥΛΑΞΙΣ

G. D' ANNUNZIO

ΟΝΕΙΡΟΝ ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΗΣ ΕΣΠΕΡΑΣ

ΤΡΑΓΙΚΟΝ ΠΟΙΗΜΑ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ ΚΩΣΤΑ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑ

Κατερίνα

Ἄλλοι λέγουσιν ὅτι ἡ Πανθὲς ἐτρώσε τὴν σειρήνα στὸν ὕπνῳ τῆς, τρυπήσασα τὸν λαϊμόν τῆς με μίαν βελόνην τῆς κόμης τῆς καὶ ὅτι ἐρρόφησεν ἀπὸ τὸ στόμα τῆς τὴν ψυχὴν τῆς θνησκούσης καὶ ἀπὸ τότε τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ μάτια τῆς, ποῦ ἦσαν μαύρα, ἔγινε γαλανόν. Ἄλλοι λέν ὅτι ἡ σειρήνα δὲν ἐγνώριζε τὸν θάνατον, ἀλλ' ὅτι ἡ Πανθὲς τὴν ἐπικτε μέσα σ' ἕνα δίχτυ, ἐπειτα τὴν ἐκλείσε σ' ἕνα καλκιοδύχτι γιὰ νὰ τὴν κρατῇ αἰχμαλώτον καὶ ὅτι ἡ σειρήνα ἐξαγόρασε τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἀπὸ τοῦ μυστικοῦ τῆς καὶ ὅτι ἔγινεν ἄφωνη καὶ ὅτι τὴν νύχτα, κάποτε κάπο-

τε, ἡ ἄφωνη αὐτὴ σειρήνα παρουσιάζεται εἰς τὰ νερά τοῦ πλέει ὁ Βουκένταυρος τῆς ἐταίρας: διότι αὕτη περιμένει νὰ πεθάνῃ ἡ Πανθὲς γιὰ νὰ ξαναπαρῇ τὴ φωνὴν τῆς...

(Ἡ Δόγισσα ἐγείρεται ἀποτόμως ἀπὸ τὰ προσκέφαλα μετὰ πρῶτον πελιδνόν, ὁμοιάζοντα μετὰ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἐξεργάζοντο ἀπὸ βάραντον σπείδον νὰ ἀναπνεύσουν.)

Γραδενίγια.

Πρέπει νὰ πεθάνῃ! Πρέπει νὰ πεθάνῃ! (Διευθύνεται πρὸς τὸν κήπον καὶ παρατηρεῖ, ἀνυπόμονος, ἐὰν ἡ Πεντέλα ἔρχεται μετὰ τὴν μάγισσαν. Τὰ νύφη πορφυροῦνται εἰς τὸν οὐρανόν. Συγκεχυμένη φθάνει ἀπὸ τὸν Μπρένταν ἡ μουσικὴ τῶν ἐρωτικῶν λέμβων.) Πήγαίνε, Ὀρσοῦλα! Πήγαίνε νὰ προῦπαντήσῃς τὴν Πεντέλαν. Πές τῆς νὰ σπεύσῃ, νὰ τρέξῃ! Πήγαίνε, πήγαίνε! Καὶ σὺ, Λουκρητία, ἀνέβα στὴν κάμερά στοῦ ὕψος τοῦ πύργου, κύτταξε ἂν τὸ μαγκάλι εἶνε ἀναμμένο καὶ φέρε το ἐδῶ... (Ἡ Ὀρσοῦλα ἐξαφανίζεται διὰ τοῦ κήπου καὶ ἡ Λουκρητία ἀναβαίνει εἰς τὴν οἰκίαν.) Ἄλλ' ἡ Νέρισσα, ἡ Βαρβάρα, ἡ Ἰακωβέλα; Δικτὶ δὲν ἐπιστρέφουν ἀκόμη; Ἄ! ἂν καμμία δὲν μοῦ φέρῃ μίαν τρίχα τῆς... Δὲν ἦσο σὺ πλησίον τοῦ κλειδοκυμβάλου, Κατερίνα;

Κατερίνα

Δὲν ἔμουν στὸν Βουκένταυρον. Κατεσκόπευα σ' ἕνα πλοιάριον.

Γραδενίγια.

Θὰ σὰς κάμω νὰ πεθάνετε ὅλες.... Ἄ! νὰ ἡ μάγισσα!

(Κάμνει κίνημα ὅπως τρέξῃ εἰς προῦπαντήσιν τῆς. Ἀλλὰ κρατεῖται ἀναμένουσα ὅπως αἱ γυναῖκες τῆς ὀδηγήσουν τὴν Μάγισσαν πλησίον τῆς Ἀγθεῖσας ἀπὸ τὴν Ὀρσοῦλαν καὶ Πεντέλαν ἡ μάγισσα προχωρεῖ μετὰ ὕψος ὑποκτον. ἂν βλέμμα λαμπρὸν ἐν τῷ ὅποιῳ τὸ λευκὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ ἀκτινοβολεῖ παραδόξως μέσα εἰς τὸ ἐλαϊόχρουν πρόσωπόν τῆς. Φέρει μακρὰν ἐσθῆτα καὶ τὸν πώγωνά καὶ τὸ μέτωπόν τῆς σκεπάζει μαύρη ταινία. Προσεκλίσθη πρὸ τῆς Δογίσσης.)

Γραδενίγια.

Δὲν ἤθελες νὰ ἔλθῃς, Σκλαβοῦνα;

Ἡ μάγισσα (ταπεινῶς)

Τὸ ἐπεθύμουν, Γαληνοτάτη, ἀλλ' ἔμποδίσθη ἀπὸ ἕνα νέον τοῦ Τρεβέζου ὁ ὁποῖος ἀπαιτοῦσε ἀπὸ ἐμὲ ἕνα φίλτρον γιὰ μίαν γυναῖκα προδότραν! Ἐπειδὴ δὲν ἦτο ἡ ἐποχὴ ἡ κατάλληλος τοῦ φεγγαριοῦ γιὰ νὰ μαζεύσω τὰ χόρτα ποῦ χρειάζονται νὰ κατασκευάσω τὸ ὕγρον, ὁ νέος αὐτὸς ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ τοῦ δὲν μοῦ ἐπέτρεπε νὰ φύγω. Καὶ μοῦ ὠρκίζετο πῶς θὰ με φονεύσῃ ἐν τῇ περιπτώσει δὲν τοῦ ἐδίδα τὸ φίλτρον. Καὶ ἤλθε στὰ χέρια μετὰ τοὺς ἀνθρώπους τῆς Γαληνότητος σὰς καὶ δὲν ξεύρω οὔτε καὶ ἐγὼ πῶς ζῶ ἀκόμη, διότι μετὰ ἐδῶκα στὸ μουλὰρι πᾶν φορτίον.

Γραδενίγια (ἐξάγουσα ἀπὸ τὸν λαϊμόν τῆς χρυσὴν ἀλυσ-

και κατηγορία κατά του πρώην διευθυντού των γραφείων της Βουλής, διά την αλησμόνητον εκείνην νυκτερινήν και μελοδραματικήν εκπόρθησιν του έθνικου τεμένους!

Και όμως θά γίνη κι αυτό! 'Ο κ. Φαρμακόπουλος θά δώση λόγον — δέν γελάτε; — ενώπιον της δικαιοσύνης διότι δέν παρέδωκε τὰ κλειδιά, θά εξετασθούν δέ ως μάρτυρες κατηγορίας και μερικοί βουλευται, οί όποιοι ή ν α γ κ α θ η σ α ν ένεκα της δυστροπίας του νάνηρηθηδών ως αργιόγατοι εις τὰ περὶ θύρα και νά κητχάθουν των θεσμών και της σκνίδος τὸ Παλλάδιον.

Τίποτ' άλλο δέν μένει τώρα παρὰ νά καταγγελλθῇ και ό κ. Θεοτόκης διότι ή ν α γ κ α σ ε τον κ. Δηλιγιάννην νά γίνη πρωθυπουργός. Καθόλου παράδοξον νά τ'όδοιμε κι' αυτό καμμίαν ήμέραν.

ΙΩΒΙΛΑΙΟΥ ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΑ

Δέν γράφομεν διά νά επικρίνωμεν τον κ. "Αγγελον Βλάχον διά τούς υποβληθέντας εις τον Βουτσιναιον διαγωνισμόν του 1886 Στίχοις του. Γράφομεν χάριν του μέλλοντος ιστορικού της κριτικής εν 'Ελλάδι, και έχομεν εις την διάθεσιν του υλιν ακόμη περιεργότεραν.

Οί τότε έλλανοδικοί έπήνεσαν ανεπιφυλάκτως την γλώσσαν και τούς στίχους του κ. Βλάχου εύρον μάλιστα τον ποιητήν έράσιμον, αν και αναίσθητον και ειρωνία, όμοιάζοντα άπαράλλακτα με τον 'Ερρίκον Χάινε μετά του όποιου κοινάς είχε τās άρετās και τās κακίās. Ταύτα εκθέτει ό κ. Βλάχος εις πρόλογον προταχθέντα των στίχων του εν τῇ Πανδώρα του 1885, διστάζει δέ μετριοφρόνως ν' άποδεχθῇ την σύγκρισιν αν και εκφέρεται από χείλη ακαδημαϊκών.

Μακρόν άπόγευμα των Στίχων παρέχω εκ του στιχοιργήματος 'Ερωτος μνημόδονον έπιγραφομένου:

«Ποσάκις εν τῇ σιωπῇ χειμερινῆς έσπέρας, υπό τὸ μετριοφρόν φῶς λαλούντες της λυχνίας, ήνοιγομεν του στήθους μας κρυφίως τās διψήρας και έμετρούμεν τὸ κενόν της νέας μας καρδίας.

Μετριοφρόν φῶς Modeste (!)

Τās διψήρας: ήξεύρετε ποῦ νά ζητήσθε την ποιητικωτάτην λέξιν και τὰ έξ αὐτῆς παράγωγα.

«Τρέχα-γύρευε»

Υ. Γ. αλήθεια, έλυσμόνισσα. 'Ενθ' έπανηρυρίζετο ή πεντηκονταετηρίς του κ. Βλάχου, εύρίσκετο μέσα εις τās 'Αθήνας κάποιος ό όποιος δέν θά είχε βέβαια κανέν από τὰ προσόντα διά τὰ όποια κατά τὸ γεῦμα εν τῇ ξενοδοχείῳ της Μεγάλης Βρετανίας ανεκηρύχθη όμοφώνως ό κ. Βλάχος πρῶτανις των συγχρόνων έλλήνων λογίων ό κάποιος όμως αὐτός είχε τὸ απαραίτητον διά τὸ 'Ιωβιλαϊον προσόν: Πενήντα χρόνια δηλαδὴ άφού έτυπώθη εις την Πανδώραν το όνομά του υποκάτω εις έργα του — καλὰ ή κακὰ δέν εξετάζεται — προγενέστερα πολὺ των πρωτολείων του κ. Βλάχου εις την έφημε-

ρίδα των μαθητῶν...ό Βερναρδάκης, καλέ.

Τρ. Γ.

Σημ. «Νουμά». 'Ο κ. Βερναρδάκης εις την «Πανδώραν» του 1850 υπέγραφε τὰ δημοσιεύματά του με τὸ οίκογενειακόν του όνομα «Δ. Ν. Τρανταλίδης».

ΥΠΟΔΕΙΞΙΣ ΘΗΣΑΥΡΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ κ. ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΝ

'Ο κ. Πρωθυπουργός αισθάνεται την ανάγκην μεγάλων και ριζικῶν οικονομιῶν.

'Ο ίδιος μάλιστα έδήλωσεν εις τινα συντάκτην συναδέλφου, ότι έκουράσθη πλέον κρατῶν την ψαλίδαν και τέμνων σάρκας. 'Ομολογουμένως δέ ή έγχειριστική εἶνε έπιστήμη όλως νέαν διὰ τὸν γηρκίον κύριον Δηλιγιάννην και δέν δύναται νά έχη δι' αὐτόν πολ- λά θέλητρα.

'Εκτός τούτου τὸ βῆθος των οικονομικῶν έγχειρήσεων του κυρίου Δηλιγιάννη πρέπει νά εἶνε πολὺ μέγα, άφού έκοψε και αὐτούς τούς ήμεροδείκτας των δημοσίων γραφείων, διδάσκων συγχρόνως οὕτω τούς υπαλλήλους διδασκαλικῶν περιτήν, ότι ό χρόνος δέν έχει καμμίαν αξίαν, καθήργησε δέ και αὐτούς τούς φακέλλους εντός των όποιων τὰ διάφορα γραφεῖα έγκλείουν την αλληλογραφίαν των, δικηρύκτων οὕτω ότι διὰ τὸ βασιλείον τοῦτο του κ. Πλατούτζα, όπως κατήντησε, δέν υπάρχουν πλέον μυστικά.

Φαίνεται δέ ότι ή ψαλλίς του κ. Δηλιγιάννη, κόπτει μόνον τās σάρκας, όσας πράγματι εἶναι νεκράι, εν άλλοις λόγοις, διὰ νά τελειώσωμεν με την ποιητικήν μεταφοράν του κ. Προέδρου άπαξ διὰ παντός, κόπτει μόνος τās άνωφαλεις και άχρήστους δαπάνας, ως π.χ. τὰ έργαστήρια του πανεπιστημίου, την συνδρομήν εις τās σχολάς των άπόρων παιδῶν, τούς μισθούς των δικαστῶν και λοιπά άλλα περιττά, έκτελῶν οὕτω θεαρέστους και προϋπολογισμοσωτηρίους οικονομίας.

'Αλλ' έπειδή, ως και ό ίδιος έπίσης θά παρετήρησε βεβιαώς, διὰ των οικονομιῶν τούτων δέν θά έπιτύχη μεγάλα πράγματα, τὰ άνγκαιά δέ πρὸς χρῆσιν του κ. Λαδοπούλου, του κ. Καραλή, ή οἰουδήποτε άλλου ήμετέρου περισεύματα εκ των οικονομιῶν τούτων, θά εἶναι όλως άσήμκντα, ήμεις ευτυχῆσαντες νά άναγκλώψωμεν ένα άκένωτον θησαυρόν, άπεφασίσταμεν μετά πολλούς δισταγμούς νά τὸν άποκαλώψωμεν εις τὸν κ. Δηλιγιάννην, χωρίς νά άπαιτήσωμεν οὔτε ποσοστόν, οὔτε άμοιβήν.

Τὸ περίεργον εἶναι ότι ό θησαυρός οὗτος ό όποιος δέν διέλαθε τὰ όξυδερκή ήμῶν βλέμματα δέν εἶναι

και πολὺ κρυμμένος. Διότι όλόκληρα χρυσά στρώματα αὐτοῦ μᾶς άποκαλύπτει καθ' έκάστην ή έφημερίς της Κυβερνήσεως, ήτις υποβάλλεται καθ' έκάστην πρὸ μάλιστα της δημοσιεύσεως της εις την όξυδερκείαν του κ. πρωθυπουργού, — λεπτομέρεικ, ή όποία μᾶς γεννᾷ την άπορίαν πῶς και ό ίδιος κ. Δηλιγιάννης, περί της έντάσεως της όράσεως του όποίου δέν χωρεῖ δευτέρω γνώμη, δέν ήδυνήθη νά τὸν άνακαλύψῃ.

Εἰς μόνον λοιπόν τὸ προχθεσινόν φύλλον της έφημερίδος της Κυβερνήσεως άνεύρομεν ὑπὲρ τās όγδοήκοντα μεταβολάς ειρηνοδικῶν, δέκα πταισματοδικῶν και έκατὶν πεντήκοντα γραμμικῶν ειρηνοδικείων.

'Ηδη αν ακολουθήσωμεν τās συμβουλās της στατιστικής, σεβαστῆς κυρίως και αξίας πάσης έμπιστοσύνης, και δεχθώμεν ως έλάχιστον όρον έκάτης ειρηνοδικεικῆς οικογενείας, μέλη τέσσαρα, — (δέν ὑπάρχει οὔδεις φυσιολογικός λόγος, όπως τὰ ειρηνοδικειακά ζεύγη θεωρηθούν περισσώτερον ή όλιγότερον πολυτόκα —) έχομεν άναγκαστικήν μετανάστευσιν κατὰ τās διαφόρους άνά την 'Ελλάδα διευθύνσεις των 32 υποδικιρέσεων του μπουτούλα, 960 δυστυχῶν ὑπάρξεων εις βῆρος του κράτους, δηλαδὴ δαπάνη της γράικς 'Εωροκώττικης. Χωρίς νά υπολογίσωμεν ότι διὰ τās δικτακτώσεις τούτης τās ποικιλοτάτης από Οἰνοῦντος εις Αὐλών, και από Νεμέας εις Βώλκιν, και από Δύμης εις Μυροῦντα, και από Καλλιδρόμειον εις Βουφράδα και διὰ τὰ άλλα διάφορα από και εις ὧν οὐκ έστιν αριθμός, δέν άρκοῦν αἱ εὔθαιαι γραμμάι άλλ' άπαιτοῦνται πολλά και πολυδακνύτατα ζιγ-ζιγ.

'Εχομεν οὕτω λοιπόν δαπάνην μόνον διὰ την εν μιζ ήμέρᾳ μετακνήσιν μέρους του κτωτάτου ειρηνοδικεικῶν προσωπικοῦ ὑπὲρ τās 30,000 δρχμῶν.

Τὰ αὐτὰ έποικοδομητικά φαινόμενα παρουσιάζει και ή μελέτη οἴου δήποτε άλλου φύλλου της έφημερίδος της Κυβερνήσεως εκτός του προχθεσινού, εις έφόρους, γραμμικῆς και γραφείας και κλητῆρας έφοριῶν, και ταμίας και τούτων γραμμικῆς και γραφείας και έπίσης κλητῆρας και εις την πολυπληθεστάτην ζωολογικήν όμοταξίαν των τελωνειακῶν, (τελωνῶν, ὑποτελωνῶν, τελωοσταθμαρχῶν, δεκαρχῶν και τελωνοφυλάκων) και άλλων κατηγοριῶν των άλλων ὑπουργείων.

'Ωστε δέν σφάλλει τις, εάν, σ.ν.υπολογιζομένων γονέων, άδελφῶν, των συμβιῶν αὐτῶν και των μπεμέδων αὐτῶν, υπολογίσῃ ότι φωνή εν Ραμᾷ άκούε-ται αὐτὰς τās ήμέρας από εἴκοσι χιλιάδων στομάτων και ὑπὲρ τās πέντε χιλιάδας οικογενειῶν επαναλκαμβάνουν κατὰ διαφόρους διευθύνσεις την μετοικεσίαν της Βαβυλωνος, έπιστρατευόμενοι κατὰ τὸ φύλλον πορείας του βασ. δικτάγματος ή της: ὑπουργικῆς δικταγῆς της μεταθέσεως. — 'Ολα δέ ταύτα

σον και όίπτουσα αὐτήν εις την μάγισσαν ήτις παρεπονεῖτο.)

Πάρε, γιά τὰ σχοινιά ποῦ σ' έλάδωσαν! 'Εφερες μαζί ή το βιβλίον εκείνο του Βασιλέως της Μαγιορκας;

Η μάγισσα

Ναι, τὸ έφερα.

('Εξάγει από τὸ στήθος της εν βιβλίον τυλιγμένον με δερματίνους ζώνας μεταχειρισμένας).

Γραδενίγα.

'Ακουσες νά μιλοῦν γιά μιὰ έταίρα, ποῦ την λέν Πανθέαν, και ή όποία ταξιδεύει στὸν Μορέντον, με μεγάλην πομπήν, με τὸν Βευκένταυρόν της, ποῦ και της άνήκει, ὡς αν νά ήτο ή σύζυγος του Γαληνοτάτου;

Η μάγισσα

Η Πανθέα, εκείνη ποῦ έχει τὸ ένα μάτι γαλανὸ και τὸ άλλο μαῦρο, σὲν τὸν τρομερόν εκείνον 'Αλέξανδρον ό όποιος απέθανε διότι δέν άκουσε μιάν μάγισσαν των 'Εκδατάνων;..Ναι, γνωρίζω τὸ σημάδι...

Γραδενίγα

Και την είδες ποτέ;

Η μάγισσα

Την είδα τελευταίως εις Βενετίαν, επάνω στὸν έξώστην της. 'Εμενε στὸν ήλιο γιά νά κάμῃ ξανθὰ τὰ μαλλιά της. 'Από την άκτὴν ένας νέος την εκύτ-

ταζε ντυμένος με σατέν βουσσινόχρουν.

Γραδενίγα.

Εἶσαι άνοικτομάτα, Σκλαβοῦνα...θέλω από σέ μιάν κήρινην μορφήν...έννοεις; Πρέπει ή Πανθέα νά πεθάνῃ. 'Εννοεις; Θά σοῦ δώσω ό,τι μοῦ ζητήσης, θά σέ στείλω εις την πέραν του πόντου χωράν σου σ' ένα κκαράδι φορτωμένο από πλούτη. Θά εἶσαι πλουσίς και ευτυχῆς δι' όλας τās ήμέρας της ζωῆς σου.

Η μάγισσα

Θά κάμω την εἰκόνα αὐτήν σήμεραν την νύκτα, γαληνοτάτη.

Γραδενίγα.

'Οχι, όχι σήμερα την νύκτα: αλλά τώρα άμέσως, έδῶ, μπροστά στα μάτια μου. 'Εννοεις; τὸ κερί εἶνε έτοιμο. Τὸ μαγκάλι εἶνε άναμένο. 'Ιδέ: 'Η Λουκρητία σου τὸ φέρει.

Πήγαυε, Πεντέλα, τρέξε νά ζητήσης τὸ κερί στὸ δωμάτιον των χρυσῶν δερμάτων. Εἶνε εκεί δυὸ λίτρες. Πάρε έπίσης την θήκην των πολυτίμων λίθων και τὸ βαλάντιον των δουκάτων από τὸ κιβώτιον.

(Η Λουκρητία κατεβαίνει φέρουσα τὸ μαγκάλι με δύο λαβὰς. 'Η Πεντέλα άναβαίνει).

Η μάγισσα (καίονσα από έπιθυμίαν)

Ναι, θά κάμω την μορφήν τώρα άμέσως. 'Αλλά,

γαληνοτάτη, τί θά βάλω στὸ κερί; 'Ο άγιος άρτος, ή σταλαγματικῆς του άγίου χρίσματος, τὸ δόντι...

(Η Δόγισσα άντριχιάζει ὡς αν νά περνοῦσε μπροστά από τὰ φλογισμένα μάτια της τὸ φάντασμα του γέροντος, εκπνέοντος ὑπὸ τὰ παχέα χρυσά έρούχα).

Γραδενίγα

Τὸ δόντι...Δέν έχω τίποτε, δέν έχω τίποτε άκόμη! Δέν έχω οὔτε μιάν τρίχα. 'Αλλά περίμενε, περίμενε λίγες στιγμές. Αἱ γυναικῆς μου θά έπιστρέψουν...Κύταξε, 'Ορτολα, κύταξε μήπως έρχονται από τὸν κήπον. 'Ω! θά τās φονεύσω! θά τās φονεύσω! (εἶνε τρελλή από άνυπομονητίαν και όργήν. 'Η Λουκρητία άποδέτει έπὶ του τάπητος τὸ καίον μαγκάλι. 'Η Πεντέλα φέρει τὸ κερί, την θήκην και τὸ βαλάντιον. 'Η Γραδενίγα πέρνει τὸ κερί και τὸ προσφέρει εις την μάγισσαν.) Νά τὸ κερί, εἶνε κερί άνόθευτο. Κύταξε: εἶνε κίτρινο σὲν τὸ κεχρίμπάρι, εὐμάλακτο σὲν τὸ νερό. Μπορεῖς νά σχηματίσης την μορφήν σ' ένα δευτερόλεπτον. Και έπὶ του παρόντος, λάβε έπίσης αὐτὰ τὰ δουκάτα... 'Αλλά πές μου, πές μου: δέν θά μπορούσες νά κάμῃς την θανατηφόρον αὐτήν γοητείαν με τὸ κερί μόνο και χωρίς νά άνακατέυσης σ' αὐτὸ τίποτε άλλο;

Η μάγισσα

'Ισως. 'Η ήμέρα της καλή: ό άγγελος της ήμέρας αὐτῆς εἶνε ό 'Ανοέλ.

δικάνη πάντοτε της πλουσιοπαρόχου γραφίας ψωρο-
κώσταινας.



Υποθέτομεν πρὸς στιγμήν, ὅτι ὁ κ. Δηλιγιάννης
εἶχεν ἀποφασίσῃ νὰ μὴ εἶχε κάμει τὰς μεταβολὰς
ταύτας. Τότε τὸ δημόσιον ἤθελεν οἰκονομῆσαι ἥμισυ
περίπου ἐκτομύριον δραχμῶν, πρὸς τὸ ὅποιον
δὲν φθάνει πιστεύομεν ἡ οἰκονομία τῶν φακέλων καὶ
τῶν ἡμεροδεικτῶν τῶν δημοσίων γραφείων.

Οὗτος εἶναι ὁ θησαυρὸς τῶν ὁποίων ὑποδεικνύομεν
εἰς τὸν κ. Δηλιγιάννην, θησαυρὸς πλέον ἀνητηκός,
ἀφοῦ ἐγένετο ἤδη αἱ δαπάναι. Διότι καὶ εἰς αὐτοῦ τοῦ
θεοῦ τὴν πικροδυναμικὴν ἐπίτην καὶ εἰς τὴν τοῦ κ.
Δηλιγιάννη, ὑπάρχει μίξις ἐξάρεσις. Ὅτι καὶ οἱ δύο
δὲν ἡμποροῦν πλέον νὰ μὴ ἔχουν κάμει, ὅτι ἤδη ἔ-
κμασαν.

Ἄλλ' ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι ἀνέλογοι θησαυροὶ τοῦς
ὁποῖοι δύνανται νὰ οἰκονομῇ ὁ κ. Δηλιγιάννης. Δι-
ότι καὶ μὴ δὲν ἐγένετο αἱ μεταβολαὶ τῶν Ἀπτηνόμενων
τῶν Εἰσπραγμάτων, τῶν Ἐρετῶν, προέδρων πρωτοδι-
κῶν, πρέσβων, προξένων, οἱ ὅποιοι εἶναι μὲν ὀλιγό-
τεροι, εἶναι ἀλήθεια, ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ ἐπιστράτευ-
σίς των καὶ ἡ κινητοποίησις εἶναι πολὺ δαπανηρο-
τέρα τῆς τῶν πτωχῶν εἰρηνοδικῶν καὶ τῶν γραμμα-
τέων των.

Θὰ ἀπικνήσῃ ἴσως ὁ κ. Δηλιγιάννης, ὅτι τὸ δι-
σκόρπισμα τοῦτο τῶν ὑπαλλήλων τοῦ κράτους εἰς τοὺς
12 ἀνέμους κασιτίζει μὲν ὑπὲρ τὸ ἐκτομύριον εἰς
τὴν πολυέσπερον κυρίαν Ψωροκώσταιναν, ἀλλὰ τὸ ἀ-
πικνύει... οἱ βουλευταί.

Εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ἐν τούτοις ταύτην ἡμεῖς ἀ-
πικνύομεν, ἐπὶ τοῦτο ἥτο πρόσθετος λόγος νὰ μὴ γεί-
νη τὸ δισκόρπισμα.

Ο ΑΝΩΝΥΜΟΣ

Ἔτσι δὲν τὰ δίκαια θὰ εἶνε ἴσα, ὅλα τὰ δίκαια θὰ κα-
ταντίζουν ἀχρηστά.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Νὰ καταργηθῇ ἡ θανατικὴ ποινὴ, μάλας. Ἀλλὰ
νὰ κάνουν τὴν ἐναρξιν τῆς καταργήσεώς των οἱ κ.
κ. δολοφόνου.



Ὁμολογουμένως, βλέπω ὅτι ὁ ἄνθρωπος τελειο-
ποιεῖ καθημερινῶς τὰ πάντα περὶ ἑαυτὸν ἀλλὰ δὲν
βλέπω νὰ τελειοποιεῖται καὶ ὁ ἴδιος.



Ὁ Θεὸς ἀμείβει τοὺς ἐναρξέτους. Τὸ μόνον κακὸν
εἶνε πῶς δὲν τοὺς ἀμείβει κάθε Σάββατον,



Ἐμπιστεύεσθε τοὺς ἀνθρώπους ὅσο καὶ τὸν καιρὸ
καὶ παίρνετε μαζί σας πάντοτε τὴν ὁμπρῆλλα σας

Ἀλφόνδου Κάρο

ΣΤΗΝ ΣΤΟΑ ΛΙΖΙΕΡΗ

ἓνα μόνον καλλιτεχνικὸν ἐργαστάσιον γυναικείων
καπέλλων καὶ μία μόνον πλουσιωτάτη ἀποθήκη
πτέρων ὑπάρχει—τὸ κατὰ τὴν τοῦ κ.

Π. ΚΡΗΤΟΤΑΙΑ

Στὰ γυναικεία καπέλλα

Τριπλὴ συγκαταβατικὰ

Γουστο Παρισινὸ

Εἰδικότης

ΛΙΟΠΗ

ΚΑΛ-

αγγελιστρίδας 18

ΤΑ ΚΑΠΕΛΛΑ ΣΑΣ

ΤΑ ΕΥΘ. ΚΟΤΕΡΑ

Ὁ Ἀτθίδης, ΤΑ ΙΔΙΟΤΡΟΦΩΤΕΡΑ

ΚΑΠΕΛΛΑ

Εἰς τοῦ Γ. ΒΛΑΝΤΗ

12—Ὁδὸς Εὐαγγελιστρίδας—12

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ

Ὁδὸς Λι-
δίου 172

ΔΡΑΚΟΥ Α. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Παρά τὴν
Ε. Τράπεζ.

ΔΙ' ΑΙΘΟΥΣΑΣ, ΓΡΑΦΕΙΑ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΑΙ

ΔΙΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Β ΒΛΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ-ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ-ΙΣΤΟΡΙΚΑ-Β ΒΛΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΛΟΓΟΝ-ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ

ΤΟ ΕΝΘΥΜΗΜΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Λεύκωμα καλλιτεχνικώτατον ἐκ 15 χρωματιστῶν εἰκόνων ἀρχαίων μνημείων, αἱ ὁποῖαι ἐλθ-
φύσαν ἐκ τοῦ φυσικοῦ, ἀληθὲς τῶν Ἀθηνῶν ἐνθύμημα

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΥΜΕΝΟΣ

Φίλτατε «Νουμᾶ».

Ἐκαυτηριάζετε ἐσχάτως ἐσεῖς οἱ δημοσιογράφοι, τοὺς
ὑπονοεῖτε ποὺ ἐγράψαν πρωτοχρονιάτικαι γνώμες με...
ἀνορθογραφίες.

Πῶς λοιπὸν νὰ μείνω κ' ἐγὼ ἀπαθὴς ἐμπρὸς σ' ἓναν κα-
θηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου ποὺ γράφει ἀνορθόγραφον τὸ
ὄνομα του;

Πρόκειται διὰ τὸν κ. Καλλιόντζη, τοῦ ὁποῖου ἡ
βιογραφία καὶ ἡ εἰκὼν ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὰς «Ἀθήνας»
τῆς Κυριακῆς. Ὁμολογουμένως ὅλοι οἱ Ἕλληνοὶ καὶ διὰ τὰ
ἐγκώμια ἀρμόζουν εἰς τὸν διαπρεπεῖ ἐπιστήμονα. Τὰ προ-
σπογγίσματα μὲ τὰ δὴ μου χέρια, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ
πάρῃ ὁ κ. Καλλιόντζης τὸν χειρουργικὸν του πρίονον,
νὰ ἀποκόψῃ τὸ ἓνα λάμβδα καὶ νὰ μείνῃ Καλιόντζης.

«Καλιόντζης» εἶνε, φίλε μου, λέξις τουρκικὴ. Οἱ Τούρ-
κοι λέγουσι «καλιόντζη» τὸν ναύτην τοῦ πολεμικοῦ ναυτι-
κοῦ, ὅπως λέγουσι «γκαιμιτζη» τὸν ναύτην τοῦ ἐμπορικοῦ ναυ-
τικοῦ. Τὸ γράφουν μάλιστα «γαλιόντζη» καὶ τὸ προσφέρουν
«καλιόντζη» ὅπως γράσουν «γαβγᾶ» καὶ προσφέρουν «καβγᾶ»
τὸν καυγᾶν. Καὶ διὰ νὰ λείψῃ μάλιστα κάθε καυγᾶς καὶ
κάθε ἀντιλογία, σᾶς προσθέτω ὅτι ὁ καλιόντζης ἡ γαλιον-
τζῆς παρέρχεται ἐκ τῆς λέξεως γαλιών, ὡς ὀνομαζέτο ἐν
αἰσὶς πολεμικῶν πλοίων τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς. Οἱ Βυζαντι-
νοὶ τὸ ἔλεγον «γαλιόν» καὶ οἱ Γάλλοι galion. Ἡ λέξις
αὕτη ἔχει τὴν ἰδίαν ρίζαν μὲ τὴν «γαλέραν», «γαλεῖτσα»
κτλ. τὰ ὅποια ὅλα γράφονται μὲ ἓνα λάμβδα εἰς ὅλας τὰς
γλώσσας.

Ἐπομένως ἂς διορθώσῃ τὴν ὑπογραφήν του ὁ κ. Καλιόν-
τζης, καὶ τότε καλλιὼν γενήσεται.

Ταῦτα καὶ μένω.
Ο. Λεξικόπουλος.

Ο ΤΑΝΑΓΡΑΙΟΣ

Ἐρίτιμε τοῦ «Νουμᾶ» κύριε Διευθυντά,

Ἀσμενος ἀναγινώσκων τὴν σὴν τριήμεριαν, ἡμέ-
ραν ἐκδιδόμενον τὸν «Νουμᾶν» οὐκ ἔξεστι μοι ἐφ' ἧμερᾶς
καλέσαι, γηθοσύνης διεπεξέρχομαι ἐπὶ τῆς θαλάσσης
Ἀρραβῶνα, περιπύστον καὶ γλαφυρὸν ναυιστόρημα
τοῦ σου συγγράμματος (συγγράμματος γὰρ ὁ ἐπὶ τὸ
βαρβαρικώτερον συνεργάτης κεκλημένος δεῖ ὡς
ἐμοίγε δοκεῖ ὀνομάζεσθαι, ἐπειδὴ τὸ γράφειν οὐδὲ παρὰ τῇ
πολιτικῇ δικονομίᾳ ἐργασίᾳ λογίζεται) κ. Ἀγγέλου Τα-
νάγρα.

Ἀλλά μοι τὸν ἄνδρα καθαρίζῃ τῇ γλώττῃ χρώμενον καὶ
παντὸς χυδαίου ῥυπῶν ἀπηλλαγμένον, πλὴν τινῶν κακοζή-
λων ἐννοιῶν, ὧν πάντων πρῶτιστος τὸ ἐπώνυμον αὐτοῦ.

Ὅθεν ποτε οἱ πρόγονοι ἡμῶν τὸν τόπον τῆς γεννήσεως αὐ-
τῶν δηλοῦσαι ἐβούλοντο, τοπικὰ ἐπίθετα ἔγραφον, ὡς Περ-
κλῆς ὁ Ἀθηναῖος, Πιττακος ὁ Μυτιληναῖος Ἄρα ὁ σὸς
Ἀγγελος ὁ ἐκ Τανάγρας δεῖ Ταναγραῖον αὐτὸν γράφειν.

Εἰς παραπλήσιον ὁ ἀνὴρ περιπίπτει σφάλμα, ὁσάκις τὰς
ἐπὶ κάλλει καὶ ἐρασμιότητι διαλαμπύσας Ἀτθίδας ἐξυ-
μνῶν «Τανάγρας» ταύτας ἀποκαλεῖ «Ταναγραῖαι» εἰσιν, ὧ
βέλτισται, πλαγγόνες.

Ἡ μὴ εὐλαθεῖται ταύτας «Ταναγραῖας» ἀποκαλέσαι, ἵνα
μὴ ἐκ παρηγήσεως «γραῖας» αὐτὰς ὑπολάβωσιν, ἥτοι γραῖ-
δια; Οὐδεὶς φόβος, ἐπειδὴ ἐν μὲν τῇ καθ' ἡμᾶς «γραῖς»
λέγονται, ἐν δὲ τῇ χυδαίᾳ «γρηῖς».

Ἐορῶτο, Νουμᾶ Νομοθέτα, καὶ ἀσπασόν μοι τὸν Τανα-

Γραδενίγα.

Δοκίματε λοιπὸν, Σκλαδοῦνα. Ἀρχίσε τὴν ἐργα-
σίαν. Θὰ γεμίσω τὸ πλοῖον τὸ ὅποιον θὰ σὲ ἐπανα-
φέρῃ εἰς τὴν ὑπερπόντιον πατρίδα σου. Πρέπει ἡ
Πανθεὰ νὰ χαθῇ.

Ἡ μάγισσα

Ὁ ἄγγελος τῆς σημερινῆς ἡμέρας εἶνε ὁ Ἀνοέλ.

(Προετοιμάζεται διὰ τὸ ἔργον. Ἀφοῦ ἤνοιξε τὸ μαγικὸν
βιβλίον ἀπὸ τοῦ ὁποῖον κρέμονται μακρὰ λωρία, τὸ ἀποθέτει
εἰς τὸ ὑπόδαρον τῆς Ἀφροδίτης, εἰς τὸν ὅσον ὥστε νὰ δύνα-
ται ν' ἀναγινώσκῃ ἐντὸς αὐτοῦ. Κλίνει εἰς τὸ μαγικὸν ὅπως
μαλακώσῃ τὸ κερί, ἔπειτα ἀναγινώσκουσα χαμηλοφώνως ἀ-
κατανόητους λέξεις σχηματίζει τὴν μορφήν μὲ τὰ δάκτυ-
λά της. Ἐν τούτοις ἡ Δόγισσα τὴν παρατηρεῖ μὲ προσε-
κτικὸς ὀφθαλμὸς ὥσταν νὰ ἤθελε νὰ ἐγχύσῃ μέσα στὸ κερί
τὴν καταστρεπτικὴν δύναμιν τοῦ μίσους της. Ἀπὸ τὴν ὄ-
σθην φθίνει συγκεχυμένος θόρυβος, ὥσταν θόρυβος μάχης.)

Γραδενίγα (ἀνατριχιάζουσα)

Ἀκούτε; Ἀκούτε;

Ἡ Πεντέλα γυρίζει πρὸς τὴν σκοπιάν.

Ὁρδολα (τρέχουσα ἀπὸ τὸν τοῖχον)

Νὰ ἡ Νέρισσα! Νὰ ἡ Νέρισσα! Τὸ πρόσωπον τῆς
Ἰακωδέλας εἶνε γεμάτο αἷμα.

(Ἡ Ἰακωδέλα ἐπιφαίνεται ἀσθμαίνουσα, ὡρὰ μὲ μίαν
παρεῖαν κόκκινην ἀπὸ αἷμα τὸ ὅποιον τρέχει ἀπὸ τὴν πλη-
γωμένην παρεῖαν της. Ἡ Νέρισσα τὴν συνοδεύει κλαίονσα.)

Ἰακωδέλα

Γαληνοτάτη!

Νέρισσα

Γαληνοτάτη!

Γραδενίγα (πλησιάζουσα ὅπως παρατηρήσῃ τὴν Ἰακω-
δέλαν.)

Γιατί τὸ αἷμα αὐτό; Ποῦτος σ' ἐπλήγωσε; Ὁ-
μίλει!

(Αἱ κατὰ σκοποὶ κάμουν κύκλον περὶ τῆς ἀφίχθεως. Ἡ
Μάγισσα δὲν διακόπτει τὸ ἔργον της.)

Ἰακωδέλα (μὲ φωνὴν πνιγομένην)

Φέρω εἰς τὴν Γαληνοτάτην σας μαλλιὰ ἀπὸ τὴν ἐ-
ταίραν ἓνα πλόκαμον, ἓνα μεγάλον πλόκαμον...

Γραδενίγα (πνιγομένη ἀπὸ ἀπροσδόκητον χαρὰν)

Λές, λές.

Ἰακωδέλα

Ἐνα πλόκαμον... τὸν ἐκοψα ἐγὼ ἡ ἰδίᾳ, μὲ τὰ
ἰδία μου τὰ χέρια... Ἰδοῦ τον, ἰδοῦ τον!

(Ψάχνει ἐντὸς τοῦ κόλπου της, ἐνῶ ἐπὶ τῆς παρεῖας της
ἡ Νέρισσα σπογγίζει τὸ αἷμα μὲ τὸ μανδύλι της, μὲ τρυ-
φεθῆτα καὶ ἄλγος.)

Γραδενίγα (διευθυνομένη μὲ σκληρὰν χαρὰν πρὸς τὴν
μάγισσαν ἥτις ἐξακολουθεῖ τὸ ἔργον της.)

Ἀκουσε; Ἀκουσε; μάγισσα; Ἐνα πλόκαμον
ἀπὸ τὰ μαλλιὰ της... Ὁ θάνατος! Ὁ θάνατος!

Ἰακωδέλα

Ἰδοῦ τον, τὸν ἔχω! σῦρει ἀπὸ τοὺς κόλπους της
ἓνα πανί μὲ χίλιους κόμβους μέσα εἰς τὸ ὅποιον ἔχει κρυμ-
μένον τὸν πλόκαμον. Τὸν ἔχω... Πρέπει νὰ λύσω τοὺς
κόμβους. Εἶνε πολλοὶ, πολλοί. Καὶ ἂν μπουρῶσα θὰ

ἔκινῃ χίλιους. Νέρισσα, τοὺς γνωρίζεις πολὺ καλὰ,
γιατί ἐπὶ τοὺς ἔσφιξες! Ἐξοκίμωνε, Ἐξοκίμωνε!
(Ἐργάζονται ἀμφότεραι ὅπως λύσουν τοὺς κόμβους.
Ἐπανειλημμένως ἡ Γραδενίγα τείνει πρὸς τὸ δέμα μὲ
ἀνυπομονοῦς χεῖρας.)

Πεντέλα, κατὰ τὸ διάλειμμα, ἀπὸ ψιλά.

Ἡ βάρκες στρέφουν σπρώχνουν τὰ κουπιὰ στὸ
ἐνάντιον ρεῦμα, φαίνονται σὰν νὰ διευθύνωνται πρὸς
ἐξοδόν. Σηκώνεται μέγας θόρυβος, ἐκεῖ κάτω, ἀπὸ
τὸ μέρος τοῦ Πόρτου. Ὁλη ἡ ἀκτίς εἶνε βυθισμένη
στὴ σκιά... Φαίνονται σὰν ἀνταύγειαι φωτός.

Ἰακωδέλα, εὐρίσκουσα τὸν πλόκαμον εἰς τὸ βάθος τοῦ
δέματος.

Ἰδοῦ τον, ἰδοῦ τον! Εἶνε ἀρκετὰ μακρὸς; εἶνε
ἀρκετὰ παχύς; τὸν ἐκοψα ἐγὼ ἡ ἰδίᾳ μὲ αὐτὸ τὸ
ψαλλίδι ποῦ εἶχα πάρει.

Ὁρδολα.

Πόσο εἶνε μακρὸς!

Κατερίνα.

Πόσο εἶνε ὠραῖος!

Λουκρητία.

Πόσο λάμπει!

(Ἀκολουθεῖ)